

Pomen izobraževanja

Dobro organizirane proizvodnje si ne moremo zamisliti brez ustreznih strokovnih kadrov. Ze od ustanovitve dalje si podjetje prizadeva, da bi dobilo potrebne kadre za vodilna in vodstvena delovna mesta. Zaradi take kadrovske politike se je kadrovska struktura delavcev v upravi v zadnjih letih bistveno popravila. V ilustracijo naj navedem, da smo imeli nekaj let tudi preko štirideset štipendistov na raznih šolah. Sedaj smo obseg štipendiranja delno zmanjšali in vskladili z dejanskimi potrebami podjetja. Poleg rednega štipendiranja smo uvedli tudi izredno štipendiranje že zaposlenih delavcev na raznih šolah in jim s tem omogočili, da si pridobe potrebno strokovno izobrazbo za delo, ki ga že opravljajo ali pa za druga odgovornejša dela.

Ker je naše podjetje na deželi, od koder zaposluje tudi potrebne delavke, je razumljivo, da je temu primerna tudi kvalifikacijska struktura zaposlenih. Ze leta 1957 smo čutili potrebo po izobraževanju neposrednih proizvajalcev. Takrat smo organizirali prve tečaje za pridobitev interne kvalifikacije. Ta način izobraževanja je tečajnikom nudil najnujnejše osnove iz splošnih in strokovnih predmetov. S to obliko izobraževanja nadaljujemo tudi sedaj. Razumljivo je, da se nismo mogli zadovoljiti samo s to obliko izobraževanja neposrednih proizvajalcev. Izredno slaba kvalifikacijska struktura zaposlenih nas je silila k razmišljanju, kako ta velik problem podjetja rešiti na najbolj učinkovit način. Mislimo, da je najprimernejši način za izboljšanje kvalifikacijske strukture že zaposlenih neposrednih proizvajalcev ustanovitev dvoletne poklicne šole za poklic šivilje — konfekcionarke, ki je ustanovljena v sklopu podjetja. V to šolo sprejemamo toliko zunanjih učenk, za kolikor predvidevamo, da se bo povečalo število zaposlenih v posameznem letu. Glavni namen perspektivnega plana izobraževanja neposrednih proizva-

jalcev, ki se je začel izvajati leta 1967, je, da postopoma vključimo v poklicno šolo vse delavke do 35. leta starosti, to je vse tiste, ki niso kvalificirane šivilje. K takemu načinu izobraževanja smo bili prisiljeni tudi zato, ker je struktura zaposlenih v proizvodnji izredno slaba. Tako imamo po stanju 30. 6. 1969 v neposredni proizvodnji 421 nekvalificiranih delavcev več, kot jih po analitski oceni delovnih mest potrebujemo, in 27 delavcev v upravi z nižjo strokovno izobrazbo, ki jo pravilnik ne predvideva. Rezultati prve skupine učenk iz neposredne proizvodnje so še kar ugodni. Prepričani smo, da bi bili še boljši, ko bi delavke videle v delitvenem sistemu stimulacijo za tiste delavce, ki se izobražujejo. O tem bom več omenil na koncu članka.

Delno se je kvalifikacijska struktura neposrednih proizvajalcev izboljšala lansko leto, in sicer predvsem v konfekcijah, kamor so prišle učenke iz redne šole, pa tudi učenke, ki so opravile tečaje za interno kvalifikacijo. Slednja je le delni in začetni prehod k dejanski kvalifikaciji. Kljub temu je kvalifikacijska struktura zaposlenih izredno slaba. To nam potrjuje podatek, da imamo še vedno zaposlenih 421 nekvalificiranih delavcev več, kot jih po pravilniku potrebujemo.

Čedalje težje tržne razmere (močna konkurenca na tujem in domačem trgu, nas silijo, da nabavljamo za proizvodnjo najnovejše stroje. Poleg tega pa nas te razmere silijo k resnemu razmišljanju o čimprejšnjem izobraževanju kvalifikacijske strukture zaposlenih.

Brez dobrega kadra nas iz težkih tržnih razmer še tako sodobni stroji ne bodo rešili.

Ko smo pred letnimi dopusti pripravljali nov letnik dvoletne poklicne šole iz delavk v proizvodnji v konfekciji, smo ugotovili, da so

UMRLA JE

V soboto, 23. avgusta 1969 dopoldne, je v tragični avtomobilski nesreči med Črnomljem in vasjo Vranoviči izdihnila na cesti naša delavka Perušič Marija — Mojca, iz obrata II. v Črnomlju. Pokojna je bila doma iz vasi Butoraj pri Črnomlju. V podjetju je bila zaposlena polnih osem let. Poznali smo jo kot veselo, vestno, marljivo, natančno in disciplinirano delavko. Ker je bil v našem obratu to prvi smrtni primer, in še tako tragičen, smo bili zato vsi še bolj prizadeti in potrti. Pokopana je bila na pokopališču v Butoraju. Kolektiv se ji je oddolžil za njen trud v podjetju s tem, da jo je res polnoštevilno spremil na njeni zadnji poti in zasipal njen prerani grob s številnimi šopki in vencji. Tov. Šiler se je v imenu kolektiva od nje poslovil z ganljivimi besedami.

Draga Mojca, mirno počivaj v naši lepi belokranjski zemlji!

velike težave tudi zato, ker je veliko število delavk, ki nimajo dokončane osnovne šole. To pa je pogoj za vpis v poklicno šolo. Za pri-

mer navajam kvalifikacijsko strukturo po posameznih obratih, kjer je bilo 30. 6. 1969 skupno zaposlenih 1059 delavcev, in sicer:

Konfekcija			Pletilnica		Barvarna		Uprava		
izob.	št. del.	odst.	št. del.	odst.	št. del.	odst.	izob.	št. del.	odst.
VišS	1	0,20	—	—	—	—	VS	5	4
SS	8	2	7	5	7	13	VišS	6	5
KV	59	18	27	21	4	8	SS	39	28
8. raz.	105	33	22	17	9	17	nep. SS	16	12
7. raz.	34	11	10	8	4	8	KV	34	24
6. raz.	43	13	20	16	5	10	8. raz.	12	9
5. raz.	31	10	13	10	4	8	7. raz.	6	5
4. raz.	37	12	32	17	14	26	6. raz.	5	4
3. raz.	1	0,20	5	4	1	2	5. raz.	1	0,50
2. raz.	2	0,40	2	2	4	8	4. raz.	11	8
nepis.	1	0,20	—	—	—	—	3. raz.	1	0,50
Skupaj	322	100 %	128	100 %	52	100 %	Skupaj	136	100 %

Črnomelj			Mirna peč		Dobova		Ljubljana		
izob.	št. del.	odst.	št. del.	odst.	št. del.	odst.	izob.	št. del.	odst.
SS	—	—	2	2,50	2	2	VišS	1	3
KV	23	14	9	10	11	11	SS	5	16
8. raz.	47	28	12	14	27	27	nep. SS	1	3
7. raz.	19	11	11	13	22	22	KV	20	60
6. raz.	29	17	20	24	15	15	8. raz.	3	9
5. raz.	24	14	11	13	14	14	7. raz.	3	9
4. raz.	26	16	12	14	7	7			
3. raz.	—	—	6	7	2	2			
2. raz.	—	—	2	2,50	1	1			
Skupaj	168	100 %	85	100 %	101	100 %	Skupaj	33	100 %

Iz tega pregleda je razvidno, da bomo morali odločno vztrajati pri začrtani kadrovske politiki, da bodo morale vse delavke, ki niso kvalificirane šivilje dokončati dvoletno poklicno šolo v podjetju. Ker pa je, kot rečeno, pogoj za vpis v šolo dokončana osnovna šola, bomo še to jesen organizirali preko ljudske univerze tečaje za tiste delavke, ki nimajo dokončane osnovne šole. Z dokončano osnovno šolo pa se bodo pozneje lahko vpisale v dvoletno poklicno šolo. Stališče kadrovske komisije, strokovnega kolegija in delavskega sveta ter upravnega odbora je, da je izpolnitev tega pogoja vezana na službo, kar pomeni, da bo tisti delavec, ki ne bo hotel dokončati osnovne šole, moral prekiniti delovno razmerje. Stroške za osnovno šolanje bo moral plačati vsak sam.

Zdaj govorimo o obratu konfekcije v Metliki, kjer je največ zaposlenih. Pozneje pridejo na vrsto tudi drugi obrati, kjer ni stanje skoraj nič boljše. Razumljivo je, da pri taki kvalifikacijski strukturi težko ugotavljamo uspešnost ali neuspeš-

nost samoupravljanja, kajti če delavec ne zna izračunati niti svojega zaslužka, kako naj potem razpravlja o problemih svojega obrata ali celo podjetja.

Na koncu želim omeniti še to, da smo pri organiziranju novega letnika učenk iz neposredne proizvodnje naleteli na velik odpor tudi zato, ker je sedanji delitveni sistem (pravilnik o delitvi OD) napravljen tako, da so vsi delavci ne glede na izobrazbo enako plačani. To dejstvo nas sili, da bomo morali prisluhniti pripombam delavcev in še to jesen spremeniti oziroma dopolniti pravilnik tako, da bo spodbujal zaposlene k izobraževanju. O tem se pogovarjamo že več let, vendar se zaradi slabe kvalifikacijske strukture zaposlenih nismo mogli sporazumeti in je ostalo vse pri starem. Ker se osebna ocena pri delavcih v upravi že izvaja od 1. 1. 1969, tako glede izobrazbe kot glede prakse, bo treba v tej smeri razmisliti tudi pri ostalih delavcih. Tu mislim predvsem na tiste delavce do 35 let starosti.

Martin Štefanič

Zgodovina šivalnega stroja

Zgodovina in razvoj šivalnega stroja nam prikazuje napore genialnih ljudi, ki so se že pred dvesto leti trudili, da bi olajšali napor in zamudno šivanje z roko in ga

nadomestili z mehničnimi stroji. Prvim izumiteljem šivalnih strojev ni na tem področju nihče pomagal niti jih ni razumela okolica. Zaposleni s celodnevni in težkim

delom so izrabili ves svoj prosti čas za naporno in zahtevno delo. Velikokrat so bili brez finančnih sredstev, vendar niso klonili. Vztrajno so izpopolnjevali svoje izume, ker so bili prepričani, da je njihova ideja dobra.

Prvi poizkus mehničnega šivanja, za katerega obstajajo zgodovinski podatki, sega v leto 1755. Takrat je angleški mehanik Charles Weisenthal prijavil patent za svoj izum. Stroj je imel iglo na dve konici z ušescem na sredini. Takratni šivalni stroj je imel vse glavne značilnosti današnjega šivalnega stroja, to je vodoravno ploščo, nad katero je bila glava stroja. Ta stroj je prijavil kot patent londonski tapetnik Thomas Saint. Konec prve polovice 19. stoletja je v svetovno javnost prodrl stroj Amerikanca Elija Hove. Zaposlen je bil v podjetju za izdelovanje predilnih in tkalskih strojev in tu je skonstruiral stroj z nekoliko upognjeno iglo, ki je šivala od desne proti levi z žlebom ob strani. Na obeh straneh pa je bil koničast čolniček. Igla je imela ušesce ob konici in je šivala navpično. Stroj je napravil 300 vbodov na minuto. Kmalu je ta nov stroj vzbudil pri krojačih, ki so se zaradi njega bali brezposelnosti, veliko nasprotovanj in sovraštv. Vdrli so v delavnico, razbili in uničili stroje in inventar. Izumitelj je bil razočaran in je patent prodal.

Večjo funkcionalnost šivalnega stroja, uravnavanje dolžine vbodov, napetosti sukanca in transport prišitega materiala je izumil Američan Izak Merit Singer, ki je izkoristil vse dotodanje dosežke in na njihovi osnovi skonstruiral nov šivalni stroj, ki je bil praktično uporabljiv. Singerjev stroj se je razširil po vsem svetu in velja izpopolnjen še danes za enega boljših šivalnih strojev.

Danes imamo že okoli 4000 različnih vrst šivalnih strojev. Od teh izdelujejo samo Singerjeve tovarne 3400 vrst. Sodobni stroji šivajo s 40 — 8000 vbodov v minuti in so težki od 1,5 kg do 1300 kg. Stroji imajo tudi centralno avtomatsko mazanje in jih uporabljamo za najrazličnejše konfekcijske namene.

Nova vrsta šivalnega stroja je stroj, ki nima igle, pač pa točkovno ali tračno vari sintetična blaga. Glavna naloga šivalnega stroja je, da sestavlja več kosov blaga, usnja ali plastike. Ta vezava pa mora biti izvedena tako, da ohrani strukturo materiala, njegovo trajnost, prožnost in vzdržljivost.

Z mehanizacijo ročnega dela pa delavci ne izgubljajo kruha, pač pa pridobijo čas za kulturno življenje.

F. O.

Na gradbišču

Do nedavnega neuporabno brežišče pod barvarno, zaraščeno s koprivami, grmičevjem in obdano z odpadnimi tekočinami iz kotlarne, je zaživelo. Buldožerji so se zarili in neusmiljeno trgali plasti zemlje ter rinili vse, kar je bilo na poti. Kmalu so prišli delavci in zrasle so barake. Zopet je nastalo gradbišče ob naši tovarni. Veliko dvigalo, ki

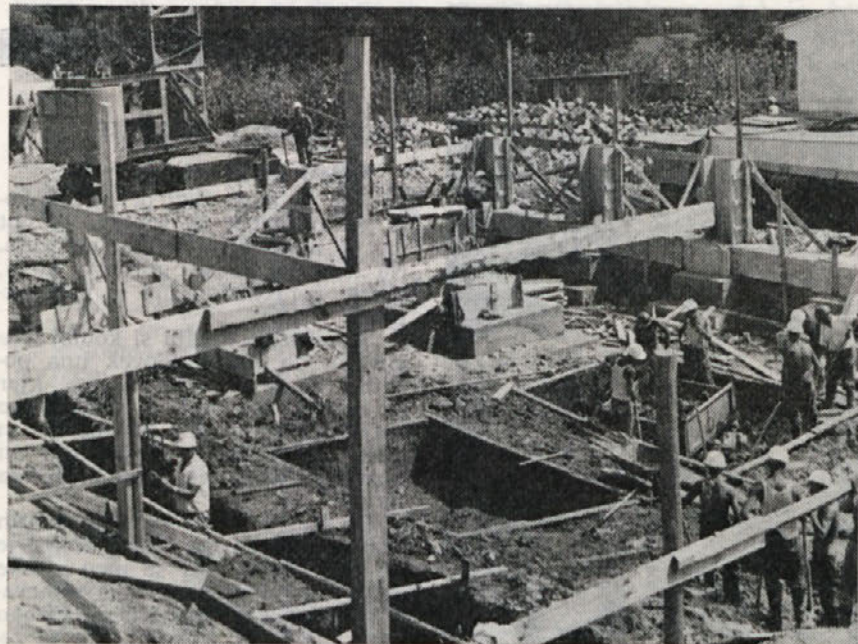
ima celo svoj tir, je zaprlo pot med sedanjo barvarno in novo kotlarno. Pridružili so se mu tudi drugi gradbeni stroji.

Podoba pod sedanjo pletilnico se je tako precej spremenila. Menja se še naprej. Teren, ki je bil skoraj neprehoden, je postal v nekaj dneh zravnán, lahko bi rekli na pol »civiliziran«. Slikovitost zeleni-

la so pokopali ogromni noži buldožerjev. Kmalu bo beton prekril precejšnjo površino tega zemljišča in nastal bo objekt, ki bo v kotu povezal novo kotlarno s sedanjo barvarno.

Tako torej raste zopet nekaj novega. Kvadratura tovarne »BETI« se bo povečala. Raste iz zemlje, ki jo je včasih mnogo preveč. Kmalu pa bodo, kakor se to pač dogaja, vsi napori pozabljeni in ob pogledu na ta novi del tovarne bo današnja podoba ostala samo še spomin. Vsekakor bo takrat slika tega predela dosti lepša in veliko bolj imponantna.

S. Nemanič

Pogled na gradbišče nove barvarne. Delavci gradbenega podjetja Pionir so začeli betonirati temelje, na katerih bo stala nova barvarna

Zemeljska dela za gradnjo novega objekta s pletilnico so se začela. Buldožerji neutrudno odstranjujejo zemljo in pripravljajo teren za gradnjo

Počitniško potepanje

Slovenci smo pač takšni, da se radi hvalimo, v kateri tuji državi smo že bili, kaj smo si od tam prinesli, kako tam dosti bolje žive kot pri nas in podobno. Nimam namena, da bi se hvalil, ker nisem bil niti v Italiji niti v Franciji in nikomur nisem prinesel žvečilnih gumijev ali pariškega parfuma, marveč sem prišel domov utrujen in, na uho povedano, zaspan. Peš sem se namreč, seveda s prijateljskima, odpravil do izvira Kolpe. Od Metlike do Osilnice in še malo dlje. Kolpa in okolica ob njej so povprečnemu Metličanu manj poznani kot Trst, zato sem se odločil, da na kratko opišem, kakšna je naša topla reka, s katero se tako radi ponašamo. Pa še to, da se ima lahko človek ob Kolpi dosti boljše kot ob morju, pa tudi dosti ceneje.

Z nahrbtniki smo korakali čez Stari trg, prijazno in lepo belokranjsko vasico, z veliko cerkvijo, s katere je čudovit razgled po dolini Kolpe in kjer te sreča znanec, ki te povabi v svojo klet, ti natoči vina in žganja za boljšo pot. Do Dola ni več daleč. Na levi teče reka, v kateri je polno kopalcev in rib, na bregih pa živobarvnih šotorov. Stari, opuščeni mlini samevajo in spominjajo na preteklost. Vročina pa skoraj neznošna, a pozabljaš nanjo.

Ljudi srečavaš bolj malo, a so ti toliko bolj prijazni, radodarni, nepokvarjeni, s svojo kmečko filozofijo, češ da se svet vrti zaradi njih in samo zaradi njih. In vse, kar se zgodi, se zgodi zaradi njih, pa naj bodo to divji prašiči, ki požro cele njive krompirja ob Kolpi ali pa jeleni, ki se jih lovci boje streljati. Tako nam je zatrjevala kmetica v Sapniku pri Fari, a je imela le en zob in to v spodnji čeljusti. Dala nam je mošta in ko smo postali zgovorni, je povedala,

Nadaljevanje na 4. str.

Šli smo na izlet

Naša sindikalna organizacija je 20. julija priredila lep izlet v Logarsko dolino.

Ob šestih zjutraj so trije avtobusi podjetja Gorjanci krenili izpred tovarne. Pot je bila lepa in zabavna. Vsak po svoje smo se sprostiti in uživali ob prijetni vožnji. Prvi postanek smo imeli na Trojanah. Tam smo se okrepčali s hladno pi-

pozarja turiste na vremenske neprilike in se glasi:

če je vrstica mokra — je dež,
če je vrstica snežena — je sneg,
če je vrstica suha — je lepo,
če se vrstica maje — je vetrovno
če pa vrstice ne vidiš — si pijan.

Nedaleč od tod je prečudovit slap Rinka, ki pada v strmi kanjon

posreduje svoje belokranjske plesne. Spremlja jih tamburaška skupina. Živahni plesi vzbujajo pri turistih izredno zanimanje.

★

V Metliki se je pred kratkim začel tečaj za šoferje amaterje, ki ga je organiziralo Avto moto društvo. Tečaj obiskuje 35 tečajnikov. Vpisnina v tečaj znaša 110 novih din.

Postanek z izleta. Po dolgotrajni avtobusni vožnji je bil sprehod po Logarski dolini nadvse prijeten

jačo in sladkimi krofi, ki so znani daleč naokrog.

Naša pot se je nadaljevala v Savinjsko dolino, ki je polna zelenega zlata, iz katerega pridobivajo tudi znano Laško pivo.

Cesta v Logarsko dolino je precej ozka in vijugasta; le s težavo se srečujejo vozila. To lepo dolino pa krasí reka Savinja, ki je ponekod izredno lepa. Znano nam je, da nosi ta dolina ime po sestrah Logar, ki imajo tukaj svoj dom. Ne daleč od tod je lep planinski dom, v katerem najde vsak turist miren oddih in dobro postrežbo. Pred samim domom stoji vremenoslov in ob njem je pritrjena vrstica. Ta o-

doline. Res lepa igra narave. Tu se dvigajo mogočni vrhovi gora, ki so dostopni le orlom in gamsom. Tu je doma svet tišine.

Iz Logarske doline nas je pot vodila dalje v znano mesto Velenje. Clovek bi skoraj ne verjel, kako lep kraj je to. Krasijo ga zelenice in otroška igrišča ter jezero, ki daje mestu še posebno privlačnost. Videli smo tudi tovarno Gorenje, ki je bolj ali manj znana vsaki gospodinji. Ko smo se odpočili in pogasili žejo, smo se preko Dolenjskih Toplic vračali domov. Vsakemu po svoje bo ostal ta lep izlet v nepozabnem spominu.

I. Medved

Novice iz Metlike

Na metliškem kopališču so pred kratkim namestili več avtomobilskih prikolic, last Industrije motornih vozil iz Novega mesta, kjer letujejo turisti iz Nizozemske.

Vsakah deset dni se skupina zamena in prihajajo novi gostje.

Da bi goste seznanili z belokranjskimi plesi, prihaja vsak teden folklorna skupina s Preloke in gostom

POCITNIŠKO POTEKANJE

Nadaljevanje s 3. str.

da ima ta mošt tudi nekaj alkohola. Se posnetek za spomin in pot nas je nesla proti Brodu na Kupi. Na levo in desno gozdovi, gosti, skoraj neprehodni, tihi in nedotaknjeni.

Steza proti Kužlju si komaj išče pot tik ob Kolpi. Clovek ima občutek, da je na koncu sveta, kjer se nehajo vse poti. A vendar gre dalje. Ljudje te tu ne motijo in lahko se prepustiš sanjarjenju ali razmišljanju o nasprotju hrupnega mesta.

Od Kužlja do Osilnice je dobrih dvajset kilometrov. Dolina Kolpe je tu prav divja; zoži se med visoke vrhove in tu pa tam vidiš samevati cerkvico s pokopališčem. Visoko zgoraj počivajo pokojni, kot bi želeli biti bližje Bogu, ki jim je edini tolažnik v tej samoti in revščini.

Osilnica je večji kraj, saj semkaj vozi celo avtobus. Od tu do izvira Kolpe ni več daleč; dobrih šest kilometrov, so nam povedali kmetje. Po stezi, ki vodi v breg in spet v dolino in nekaj sto metrov po zelo hladni vodi, in že si pod velikansko skalo z majhnim jezerom. In to je izvir, to je rojstvo neke reke...

Posedli smo na kamne, utrujeni in zadovoljni, ter prisluškovali šumenju. V mislih smo še enkrat prehodili pot od Starega trga, preko Kostela z ostanki starega gradu in lepe turistične kočice, se ustavili v Kužlju, kjer smo prespali pri prijazni gospodinji, ki nam je skuhala večerjo in zajtrk... Zastonj! »Potnim ljudem je treba pomagati!« je dejala, ko smo povprašali za račun. Bili smo res popotni ljudje, saj je bilo za nami šestdeset kilometrov, šestdeset lepih in doživljaj polnih kilometrov. In ni nam bilo žal hoje. Zamislili pa smo se ob dejstvu, da iz tega lepega koščka naše domovine odhajajo ljudje v tujino, zlasti v Francijo. Tam si zgrade hiše, ustvarijo družine in Kolpa jim je le prijeten spomin na mlada leta. Ali pa še to ne... -ni

BILI SMO NA ODDIHU

V Seči, v našem počitniškem domu. Navdušil nas je. Dom, postrežba v njem in posebno še hrana, ki je okusna in kalorična. Presenečeni smo bili, da je letovalo v domu tako malo naših delavcev. Kaj je temu vzrok, ne vemo. Cena penziona prav gotovo ne.

Slišali smo, da so se nekateri pritoževali, ker je dom precej oddaljen od plaže. Za pešce je res nerodno hoditi štirikrat na dan po zelo prometni cesti, vendar smo prepričani, da bi se dala tudi ta nevšečnost ublažiti. Morda z drugim načinom delitve hrane. Glavni obrok ob 17. uri, na plažo pa bi dali abonentom mrzlo malico. Tudi o prevozu delavcev iz doma na plažo je vredno premisliti. To je le površno razmišljanje o izboljšavah in o rešitvah, ki jih je veliko in ki bi prišle v poštev v prihodnji sezoni.

Dom je lep, sodobno urejen in na mirnem kraju. Zato je res velika škoda, da ga ne obiše več naših delovnih ljudi. Gotovo smo vsi potrebni počitka, oddiha, svežega morskega zraka in miru.

Nekatera podjetja plačujejo za rezervacije v domovih in kampih na morju velike vsote denarja. Za to skrbi sindikat, ki išče možnosti da bi čimvečje število njegovih članov imelo najboljši in najcenejši oddih. Tudi naša sindikalna podružnica mora skrbeti in delavcem priporočati, da bodo preživeli svoj redni letni dopust na morju. Po naporem delu za strojem, pisalno mizo, z lopato ali volanom potrebu-

jemo predvsem počitka in miru.

Iščimo ga tam, kjer ga je veliko in poceni. Imamo lep dom, pa ga prepuščamo tujcem in se pri tem ne zavedamo, kako velika škoda je, da ga ne izkoristimo sami. Zavedati se moramo, da je bil dom zgrajen iz našega denarja in za naše potrebe.

Z upravnikom doma Nikom Jakličem smo se pogovarjali o gostih, o njihovih željah, navadah in drugih problemih. Povedal nam je, da je promet v letošnjem letu veliko večji kot lani. Ze maja in junija so bile vse sobe polne. Veliko je inozemskih gostov, ki so z bivanjem v domu zelo zadovoljni in si želijo rezervirati mesto že za prihodnje leto. Ko smo se zanimali, kje tuji turisti zvedo za naš dom, nam je povedal, da so povezani s turističnimi organizacijami na Koprskem in te napotijo goste v naš dom.

»Mnenja sem«, je rekel Niko, »da je bolje, če je dom stoddotno zaseden, ker je režija enako velika, kot če je na pol prazen. Zato delamo tako, da spravimo v dom čimveč gostov. Seveda so včasih tudi nevšečnosti, ko pride kakšen gost in ga nimamo kam namestiti. Za takšne primere so največkrat krivi posamezniki, ki se ne drže datuma rezervacije, ampak ga samovoljno spremenijo. Letos se je zgodilo samo enkrat, da nismo imeli prostora in sta morali dve naši delavki prespati noč drugje.

V domu ni nepotrebnega razbijanja, kričanja ali ropota, ampak

mir. Zelo sem zadovoljen z letošnjimi gosti in pohvaliti moram njihov odnos in razumevanje do osebja v domu, ki pa je pri tolikšnem številu gostov preskromno. Dela imamo veliko, posebno v kuhinji ne zmore ena oseba vsega. Moj predlog je, da bi drugo leto zaposlili še eno osebo v kuhinji. Promet za točilno mizo se je tudi zelo povečal, zato bomo tudi tja namestili nekoga, ki bo odgovoren samo za postrežbo.

Tudi okolica doma je lepo urejena. Okrog je lep in skrbno obdelan vrt. Upravnik Niko nam je zahteval, da zahteva vrt veliko dela in pozornosti. Radi smo mu verjeli. O tem so nas prepričale dišeče vrtnice vseh barv, ki se kar same ponujajo v šopek. Lepi paradižniki in druga povrtnina, ki jo imajo na vrtu, pripomorejo, da ni treba po vsako malenkost na trg, na katerem so v turističnih krajih visoke cene.

Zvedeli smo, da je celo inšpektor, ki je prišel na redni pregled v dom, ostal brez pripomb in pohvalil urejenost in čistočo. Res je vredno pohvaliti in obiskati naš počitniški dom.

M. Jelenič

Mini kombineža

Kombineža je bila tako mini, da je ostala samo Neža.

Najnovjši izum

Brez vsake reklame so se pojavili nevidni kozarci v bifeju in menzi. Kdor ne verjame, naj pogleda, pa bo videl, da se največ pije iz nevidnih kozarcev.

Oglas

Menjam dvodelne, super moderne, popolnoma nove kopalke za rabljen dežni ali zimski plašč.

Pred izpitom

Imaš tremo?
Ne, ampak popolno temo!

O B V E S T I L O

V soboto, 20. t. m. zvečer bo redna letna konferenca mladinskega aktiva »BETI«. Vse delegate, ki bodo prejeli pismena vabila prosimo, da se konferenci zagotovo udeležijo. Po konferenci bo zabavni program. Vabljene so tudi ostali.

To je celotno osebje v našem počitniškem domu, ki skrbi za dobro počutje gostov. Upravnikova žena Lučka, ki skrbi za postrežbo, sobarica Dali, upravnik Niko Jaklič in kuharica Tončka. Se nekoga smo pozabili. Te se spominjajo predvsem najmlajši obiskovalci doma, to je majhna psička Lili, ki je pravo veselje otrok in ki že prvi dan spozna vse goste v domu

Pomen kontrole kvalitete v tekstilni industriji

NADALJEVANJE IZ 5. STEVILKE

Pobudo so prevzele Francija, Anglija, Nemčija in Holandija, katere so že imele začetno organizacijo za kontrolo kvalitete. Z namenom, da bi sistematično in znanstveno kontrolo kvalitete koristili za potrošnike in proizvajalce, so si ustanovitelji začrtali cilj mlade evropske organizacije pod geslom: »Enotna kontrola kvalitete proizvodov«. V statutu evropske organizacije za kontrolo kvalitete je cilj organizacije takole opisan: »Z vsemi primernimi sredstvi propagirati, pospeševati, razširjati in izboljševati uporabo kontrole kvalitete s posebnimi statističnimi in drugimi metodami z namenom, da se izboljša kvaliteta in zanesljivost, zmanjšajo stroški, poveča produktivnost in doseže integrirana kontrola kvalitete proizvodov.« Temelj vseh letnih konferenc te evropske organizacije nazorno prikazujejo usmeritev razvoja, odnosi med potrošnikom in proizvajalcem, kontrola kvalitete proizvodov in njen pomen za industrijo, enotne kontrole kvalitete proizvodov, ocenjevanje in nagrajevanje kvalitete in podobno. V letu 1965 je bil v Rotterdamu ustanovljen mednarodni center za kvaliteto proizvodov. Po pariški konferenci je bil tudi v Jugoslaviji ustanovljen komite za kontrolo kvalitete. Ta center predstavlja gonilno silo pri organizaciji kontrole kvalitete pri nas, organizira servisne službe, prireja strokovne seminarje, pomaga pri organiziranju oddelkov te službe pri podjetjih, izdaja specialne publikacije, poroča o nastalih prblemih s področja kvalitete. Prihodnji mesec bo imel jugoslovanski komite za kontrolo kvalitete posvetovanje v Beogradu pod pokroviteljstvom maršala Tita. V ta komite se včlanjuje iz leta v leto več podjetij.

Evropska organizacija za kontrolo kvalitete in organizacija dela jugoslovanskega komiteja za kvaliteto, ki temeljita na principu mednarodne kontrole kvalitete, imata naslednja skupna načela in principe:

- Služba kvalitete kot samostojni oddelek ali sektor ne sme biti niti strokovno niti disciplinsko podrejena proizvodnim oddelkom v katerih ta služba nadzoruje kakovost, ker na ta način ne bi mogla objektivno opravljati svoje naloge in bi bil njen obstoj povsem neupravičen.
- Za kakovost odgovarja neposreden proizvajalec, ki mu je treba dati vse možnosti, da izboljša kvaliteto. Prav zato morajo preventivno kontrolo v obliki avtokontrole izvajati neposredni proizvajalci.
- Služba kvalitete samo ugotavlja

kvaliteto in je torej odgovorna za točnost ugotavljanja neposredno direktorju podjetja, ki je odgovoren za kvaliteto proizvodov v podjetju.

- Edina osnova za ugotavljanje kakovosti je tehnološka dokumentacija. Dober izdelek je le tisti, ki v celoti ustreza tehnološki dokumentaciji.
- Delo službe kvalitete mora biti organizacijsko tako prilagojeno proizvodnemu procesu, da ne povzroča zastojev ali motenj.
- Služba kvalitete kot organizacijska enota mora biti centralizirana, ker je le tako mogoče enotno in objektivno ocenjevati kvaliteto za celo podjetje.
- V pogledu kvalitete je končni razsodnik vedno služba kvalitete. Ta služba z močno kontrolo nadzira tudi avtokontrolorje. V primerih spora o kakovosti se problematika vedno rešuje na organizacijski višji stopnji. Zlasti pa ne sme biti pogajanja med povzročiteljem slabe kakovosti in tekočim kontrolorjem.
- Služba kvalitete mora delovati tudi vzgojno, z drugimi besedami, doseči mora v podjetju in pri dobaviteljih oziroma kooperantih duh kvalitete.
- Pri prehodu proizvoda iz ene enote v drugo, služba kvalitete ne sme delovati kot končna kontrola, temveč vedno kot prevzemna. Proizvodi morajo torej prehajati iz obrata v obrat na osnovi prevzema in ne na osnovi predaje.
- Z analizami in poročili moramo ustvariti osnovo za povezovanje kvalitete z nagrajevanjem in sicer v obliki avtokontrole za neposrednega proizvajalca in kvalitetne norme za vodilno osebje v proizvodnji ter vse tiste, ki vplivajo na kvaliteto proizvodov.
- Službo kvalitete ne smemo nagrajevati glede na povečanje ali zmanjšanje slabe kvalitete, temveč samo na točnost ugotavljanja.

Nekaj o kadrovski strukturi — Prav gotovo je ta problem težko obravnavati v celoti, ker je število zaposlenih v kontroli glede na način in obseg proizvodnje različen. Lahko trdimo, da je za uspešen nadzor nad kvaliteto potrebno 5 — 8 % vseh zaposlenih. Po kvalifikacijski sposobnosti in znanju mora kontrolor vedno prekašati proizvajalca, čigar delo kontrolira.

Osnovni aspekti kontrole kvalitete

Kontrola kvalitete v tekstilni industriji ima štiri temeljne aspekte:

- kontrola surovin
- medfazna kontrola
- kontrola gotovih izdelkov
- super kontrola

Vsa dejstva pri navedenih kontrolah se ugotavljajo z laboratorijskimi preiskavami in meritvami. Organoleptično ocenjevanje nam daje le povod, da postanemo pozorni za nadaljne laboratorijske preiskave in meritve. Izjemoma se organoleptično ocenijo ona dejstva, ki so v določenem standardu ali drugemu opisno našeta.

Skof ing. Ručica

Predstavljamo vam tri sodelavce na delovnem mestu:

Delavka na stroju za čiščenje sukanca v obratu Dobova

Glavna kuharica Obžetič Francka

Mehanik Železnjak Matija, ki je trenutno na strokovnem izpopolnjevanju v Nemčiji

Nov dom gasilcev v Metliki, ki jim je bil izročen 16. avgusta. Prav gotovo so si metliški gasilci po sto letih uspešnega delovanja zaslužili sodobno urejen in opremljen gasilski dom. Naj jim bo ta hiša v zahvalo za vso tisto pomoč, požrtvovalnost in trud, ki so ga vložili v enem stoletju za ohranitev naših domov in imetja

Na vrhu gasilskega stolpa je svetlobni reklamni napis »Beti«, ki spominja mimoidoče na denarno pomoč, ki jo je nudilo naše podjetje za izgradnjo tega lepega doma. Tudi tokrat je naš kolektiv z razumevanjem odobril denarno pomoč, ki je bila res koristno uporabljena

Sirena tuli, bije plat zvona ...

Nova brizgalna »Bacherd«, ki jo ima industrijsko gasilsko društvo BETI Metlika, je v sredo, 13. avgusta ob štirih popoldne doživela svoj prvi ognjeni krst.

Udarina desetina tega društva je pokazala svojo požarno taktiko in spretnost, ko je gorel velik enonadstropni župnijski hlev v Metliki. Nekaj minut po klicu sirene je bila udarna desetina BETI z vsem potrebnim orodjem na požarišču. Poveljstvo je prevzel Jože Pirkovič, ki je gašenje tudi vodil. S hitro intervencijo in močnim curkom so pred požarom zavarovali tudi sosednja poslopja, v katerih je bila živina in razno orodje.

Kmalu je prihitela na kraj požara tudi desetina gasilskega društva Metlika, ki je gasila del ostrejša in podirala s curkom zublje v gorečem senu.

Veliko požrtvovalnost so pokazali gasilci, ki so s svojo prenosno brizgalno in konjsko vprego v pičlih 20 minutah prihiteli iz 5 km oddaljenega Božakovega.

V dveh urah je bil požar omejen in nevarnost mimo, tako da je ostala ob požarišču le gasilska straža PG Metlika.

Samo od srede popoldne do če-

trka ponoči so se sušile na tovarniški strehi gasilske cevi. Malo pred drugo uro po polnoči je zopet zatulila sirena in naznanila požar, ki je izbruhnil na gospodarskem poslopju (skednju) kmeta Nika Petkoviča v bližini metliškega pokopališča pri sv. Roku. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz BETI, GD Metlika in GD Rosalnice. Z veliko težavo so preprečili, da se ni požar razširil na poslopje Trampuševe pristave. V prvih jutranjih urah so ogenj obvladali z željo, da ne bi bilo več treba posredovati pred velikim dogodkom, ki smo ga vsi nestrpno pričakovali, to je proslavo 100-letnice gasilstva na Slovenskem.

Ob 100-letnici se metliški gasilci zavedamo, da naša pot drži samsamo naprej. Naša naloga je, da nudimo bližnjemu v nesreči nesebično pomoč in da skrbimo, da se bodo vrste gasilcev vedno dopolnjevale z mladimi člani in pionirji. Naloga nas starejših je, da usposabljammo mladino in nadaljujemo delo, ki smo ga prevzeli od naših dedov. Zato naj bo naše geslo: »Ljubimo bližnjega in mu pomagajmo v nesreči!«

V nedeljo, 17. avgusta 1969, se je v Metliko zgrnilo na tisoče in tisoče uniformiranih gasilcev in prijateljev gasilstva, da bi proslavili 100-letnico najstarejšega gasilskega društva na Slovenskem. Številna ar-

Vhod v dvorišče našega obrata v Mirni peči, ki šteje 84 zaposlenih. Včasih so bile v tem obratu precejšnje težave, vendar jih je veliko odpadlo z rekonstrukcijo prostorov. Z izključitvijo nepoštenih delavk, zamenjavo vratarja in vse večjo delovno zavestjo zaposlenih je odpravljenih veliko problemov, tako da postaja obrat Mirna peč vzorna in urejena delovna skupnost. Prav gotovo ima pri tem veliko zaslugo upravnica Anica Popovič in svet delovne enote, ki uspešno nastopa proti vsakemu poskusu kršitve delovnih dolžnosti in nedelavnosti. V Mirni peči se zavajajo, da se bodo z doslednim izvajanjem sprejetih sklepov, plana proizvodnje in zastavljenih nalog uresničile želje slehernega člana obrata. Tako bo postala njihova delovna enota vzor dobrih medsebojnih odnosov

KATA PRIPOVEDUJE

V šoli

Učitelj: Naštej mi tri divje zveril!
Učenec: Lev in dva tigra.

Moški oglas

V mojem avtomobilu je najdena ženska torbica. Lastnica, ki lahko pojasni ženi, kako je torbica prišla v avto, naj jo dvigne proti nagradi.

Gasilska

Zlobni jeziki govorijo, da je bil eden od gasilcev pijan. Najbrž je prišel sam na proslavo.

Norma

Veliko lažje poslušam Normo, kot delam po normi — Intelektualka.

SIRENA TULI, BIJE PLAT ZVONA...

mada gasilcev, gasilk, pionirjev in narodnih noš iz vse Slovenije in Hrvaške je s starimi zastavami in sivolasimi veterani ponovno dokazala, kako lepo je biti zvest čuvar vsega, kar ustvarja marljiva roka. To slavje so spremljali gasilci in njihovi prijatelji širom po naši domovini.

Starešinstvo
občinske gasilske zveze
v Metliki

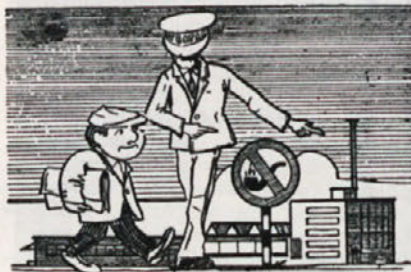
ZAHVALA!

Vsem sodelavcem se najiskrenejše zahvaljujem za prejeto darilo in izrečene čestitke ob vstopu v zakonsko zvezo.

Marija Ogulin — Jankovič

Kadrovske vesti

V PRETEKLEM MESECU SMO DOBILI NASLEDNJE NOVE SODELAVCE:

Boženo Bevc, Miro Klemenčič, Milana Dragišiča, Martina Matjašiča, Antona Žbila, Angelco Ilenič, Jožico Kapušin, Silvestra Jakša, Antona Mileka, Slava Stamflja, Vladimirja Brinca, Boža Cimermana, Darinko Klobučar, Marijo Kuhar, Božo Marentič, Bredo Marentič, Katico Orlič, Marijo Plut, Nado Rus, Bernardo Simončič, Darinko Straus, Miro Brdar, Nado Čavlovič, Dubravko Jakša, Anico Jakša, Zvonko Kasterin, Gorazda Prhne, Nika Kolenac, Marijo Svajger, Stefana Maršič, Ivanko Zlogar, Antonijo Jaklič in Cvetko Riznič.

RODILE SO:

Ana Cej, dečka
Ivanka Vipavec, dečka
Katica Mihalič, deklico
Vida Malerič, dečka
Zorica Peričak, deklico
Darinka Pavliha, dečka

» B E T I «

Izdaja: Belokranjska trikotajna industrija Metlika.

Ureja uredniški odbor:

Silva Dular, Mirko Jelenič (odgovorni urednik), Jurij Matekovič, Stane Mrvar, Slavko Nemanič, ing. Franc Oletič, Slavko Siler, dipl. ing. Ružica Škof.

Izhaja enkrat mesečno v 1300 izvodih.

Tisk: Papirkonfekcija, Krško.

POROCILE SO SE:

Darinka Pezdirc, poročena Čemas
Marija Bajuk, poročena Vukmanič
Marija Jankovič, poročena Ogulin
Majda Urbas, poročena Tomovič.

Vsem mladoporočenkam in mladim mamicam, iskreno čestitamo.

IZ DELOVNEGA KOLEKTIVA SO IZSTOPILI:

Dragica Barber, samovoljno
Zvonimira Kasterin, premeščena
Darinka Klobučar, premeščena
Jožefa Strugar, premeščena
Marija Grehek, premeščena
Janžekovič Olga, premeščena
Marija Čadonič, premeščena
Stjepan Kozjan, odpoved
Marta Drkušič, odpoved
Slavica Zvonkovič, odpoved
Slavica Furjanič, odpoved
Anica Žalec, odpoved
Nada Pereško, odpoved
Tončka Gosenca, odpoved
Darinka Popovič, sporazumno
Stevo Novosel, odpoved
Cvetka Orlič, upokojitev
Majda Jaklič, Evgenija Malešič,
Vera Matkovič, Silva Smrekar,
Irena težak, odšle v tekstilno šolo v Zagreb.
Katica Jakšič, samovoljno
Marija Križan, odpoved
Peter Predovič, v JNA.

„Kosila ne bo treba kuhati, kar večerjo pripraviva!“